

Voorzitter

aanneming van het amendement-Hamer/Balemans (stuk nr. 17) niet meer in stemming komt.

De artikelen III tot en met VI en de beweegreden worden zonder stemming aangenomen.

In stemming komt het wetsvoorstel.

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van GroenLinks, de PvdA, de Groep Wilders, de Groep Eerdmans/Van Schijndel, D66, de VVD, het CDA, de LPF, de Groep Nawijn en de Groep Van Oudenallen voor het wetsvoorstel hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat het is aangenomen.

In stemming komt de motie-Hamer/Balemans (30676, nr. 19).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, de PvdA, de Groep Eerdmans/Van Schijndel, D66, de VVD, de ChristenUnie, de SGP, de LPF, de Groep Nawijn en de Groep Van Oudenallen voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Koşer Kaya c.s. (30676, nr. 20).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, de PvdA, de Groep Wilders, de Groep Eerdmans/Van Schijndel, D66, de VVD, de LPF, de Groep Nawijn en de Groep Van Oudenallen voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Koşer Kaya c.s. (30676, nr. 21).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van GroenLinks, de PvdA, de Groep Wilders, Groep Eerdmans/Van Schijndel, D66, de VVD, de LPF en de Groep Van Oudenallen voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

Aan de orde zijn de **stemmingen** over een motie, ingediend bij het debat over het **boerkaverbod**, te weten:

- de motie-Wilders/Weekers over voorstellen voor een effectief boerkaverbod in Nederland (29754, nr. 88).

(Zie vergadering van 19 oktober 2006.)

De **voorzitter**: Ik geef gelegenheid tot het afleggen van stemverklaringen vooraf.

De heer **Van der Staaij** (SGP): Mijnheer de voorzitter. Ruim een jaar geleden diende de heer Wilders zijn motie in om te komen tot een verbod op boerka's in de openbare ruimte. De SGP-fractie had en heeft sympathie voor de strekking van deze motie. Het uitgangspunt is natuurlijk de vrijheid en de eigen verantwoordelijkheid in

het dragen van kledingstukken. Kledingstukken dienen als regel geen stof voor de wetgever op te leveren, maar het kan in extreme gevallen anders zijn. Dat geldt wat ons betreft naar twee kanten toe. Zowel in het geval van te veel verhullende kleding als in het geval van te weinig verhullende kleding kan overheidsoptreden aan de orde zijn. In het geval van boerka's vinden wij dat om reden van openbare orde en veiligheid zo'n verbodsbepaling aangewezen kan zijn. Toch heeft de SGP-fractie destijds niet voor die motie gestemd, omdat minister Verdonk had aangegeven in januari met een notitie hierover te komen. Die notitie is er in januari niet gekomen en ook niet in april, waarvoor ze vervolgens was aangekondigd. Die notitie is er nog steeds niet. Daarmee is niet alleen de toezegging aan de Kamer niet gestand gedaan, maar is ook de aangenomen Kameruitspraak geen recht gedaan. Evenmin is tijdig en gemotiveerd aan de Kamer aangegeven waarom die motie niet is uitgevoerd.

Dat alles bij elkaar is voor onze fractie voldoende reden om nu voor de motie-Wilders/Weekers te stemmen. Wij gaan er dan ook van uit dat het kabinet nu zonder treuzelen de wens van de Kamer zal verbinden met de wijsheid van de inmiddels ingeschakelde deskundigen.

Mevrouw **Koşer Kaya** (D66): Voorzitter. D66 is tegen het dragen van een boerka. Wij vinden het dragen van een boerka onderdrukkend voor vrouwen. Door het dragen van een boerka schermt de draagster zich volledig af van de maatschappij waarin zij zich beweegt. D66 vindt dat het zien van het gezicht van je gesprekspartner een beschavingsregel is. Daarom steunt D66 het streven om het dragen van een boerka tegen te gaan.

In tegenstelling tot de indieners van deze motie geloven wij echter niet dat wij de positie van deze vrouwen kunnen verbeteren door het dragen van de boerka te verbieden. Dat zal er alleen maar toe leiden dat zij het huis helemaal niet zullen verlaten en zelfs het laatste beetje contact met de maatschappij verliezen. Mijn fractie wil de boerka niet afrukken, maar weg emanciperen. Daarom zullen wij tegen deze motie stemmen.

In stemming komt de motie-Wilders/Weekers (29754, nr. 88).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de VVD, de Groep Wilders, de Groep Eerdmans/Van Schijndel, het CDA, de SGP, de LPF, de Groep Nawijn en de Groep Van Oudenallen voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

Het woord is aan de heer Wilders.

De heer **Wilders** (Groep Wilders): Voorzitter. Zojuist is tot mijn vreugde een motie aangenomen die toch haaks staat op hetgeen de minister van Justitie in het debat vorige week heeft gezegd. Nog belangrijker is dat het de tweede keer is dat een motie over hetzelfde onderwerp is aangenomen en dat wij er niet meer automatisch van kunnen uitgaan dat de moties van de Kamer worden uitgevoerd. Daarom wil ik voor donderdag 12.00 uur een

De heer Van Haersma Buma (CDA)

© M. Sablerolle – Gouda

brief hebben waarin het kabinet niet alleen aangeeft dat het de motie zal uitvoeren, maar ook op welke korte termijn dat nu eindelijk zal gebeuren.

De **voorzitter**: Uw verzoek zal aan het kabinet worden overgebracht.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

Aan de orde is de behandeling van:

- **het rapport Brand cellencomplex Schiphol-Oost (24587, nr. 191);**
- **de regeringsreactie op het rapport Brand cellencomplex Schiphol-Oost (24587, nr. 199).**

De beraadslaging wordt geopend.

De heer **Van Haersma Buma** (CDA): Voorzitter. De brand in het detentiecentrum Schiphol, deze week precies een jaar geleden, was een diep ingrijpende gebeurtenis in de Nederlandse samenleving. Elf mensen kwamen om het leven, vijftien bewaarders en celbewoners raakten gewond. Met gevaar voor eigen leven wisten bewaarders nog 32 mensen te redden. Ik hecht eraan ook vandaag aan het begin van dit debat stil te staan bij het leed van de betrokkenen, zowel de celbewoners en de nabestaanden als het personeel. Velen zijn voor het leven getekend door deze ramp.

Op 21 september van dit jaar kwam de Onderzoeksraad voor veiligheid met zijn rapport over deze ramp. Het onderzoek was uitgebreid, en werd ondersteund door diverse gedetailleerde rapporten. De onderzoeksraad kwam met scherpe bevindingen en harde conclusies. Op basis hiervan heeft de raad zijn aanbevelingen geformuleerd.

Na het verschijnen van het rapport traden nog diezelfde dag de ministers Donner en Dekker af. Zij namen de politieke verantwoordelijkheid op zich voor de aaneenschakeling van gebeurtenissen, van beslissingen, van fouten die tot de fatale afloop hebben geleid. Het CDA respecteert die beslissing: het was noodzakelijk dat

de betrokken ministers hun verantwoordelijkheid namen. Te vaak is in het verleden politieke verantwoordelijkheid afgewenteld, door "sorry" te zeggen.

Twee nieuwe ministers zijn aangetreden, met de bijzonder verantwoordelijke taak om op korte termijn een verantwoord en omvattend antwoord te vinden op het rapport. Zij moesten deze taak van de ene op de andere dag op zich nemen, zonder direct bij de gebeurtenissen van het afgelopen jaar betrokken te zijn geweest. De CDA-fractie spreekt haar respect uit voor het feit dat deze ministers die taak hebben aanvaard, maar ook voor de manier waarop zij zich deze omvangrijke taak hebben eigen gemaakt, en op korte termijn met een reactie zijn gekomen.

Voor het CDA is de opdracht aan het kabinet om met de vandaag op de agenda staande voorstellen een maximale inzet te plegen om rampen als deze in de toekomst te voorkomen. De Kamer moet vandaag beoordelen of de voorstellen van het kabinet daaraan voldoen. Voorkomen van rampen in de toekomst concentreert zich op het uitwerken van de aanbevelingen van de onderzoeksraad. Het kabinet erkent dat de aanbeveling voor de Onderzoeksraad voor veiligheid een urgente herijking van de organisatie en van de werkwijze van de overheid op het gebied van brandveiligheid noodzakelijk maakt. Die erkenning biedt een basis voor verbetering. Tegelijkertijd kunnen wij niet heen om de belangrijke waarschuwing die minister Donner ons in zijn verklaring bij zijn aftreden meegaf: "De rapporten lijken bij de overheid een zodanige verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid voor het voorkomen van rampen en gevaren te veronderstellen dat de vraag aan de orde moet komen, in hoeverre deze verantwoordelijkheid nog kan worden gedragen. Als slechts het voorkomen van gevaren telt, dreigen rechtsstaat en democratie in het gedrang te komen." Ook anderen hebben op dat gevaar gewezen. Prof. Elzinga in NRC-Handelsblad: "Indien de overheid op centraal en decentraal niveau zich moet indekken tegen alle mogelijke risico's en gevaren, kan dat leiden tot een algehele verlamming van het bestuur." Oud-minister Thom de Graaf zei in Vrij Nederland: "Als van de overheid verwacht wordt alle risico's uit te sluiten, leidt dat onherroepelijk tot teleurstellingen en dalend vertrouwen in de politiek. Dat is een gevaarlijke ontwikkeling, want dat erodeert de democratie."

Voorzitter. Randvoorwaarde bij rapporten zoals deze en dus ook bij de beoordeling van de reactie daarop, is dat enerzijds veiligheid zo goed mogelijk moet worden gewaarborgd maar dat anderzijds gewaakt moet worden voor verlamming van het bestuur. De CDA-fractie beoordeelt de brief van de ministers op basis van deze afweging.

De heer **De Wit** (SP): U had het eerder in uw betoog over de positie van de oud-minister van Justitie, de heer Donner, die u ook meerdere malen heeft geciteerd. Hoe beoordeelt u nu zijn terugtreden? Is dat volgens u op basis van puur politieke motieven gebeurd, zodat hij dit debat niet hoeft mee te maken of is dat gebeurd onder de noemer van het nemen van politieke verantwoordelijkheid voor al hetgeen zich heeft voorgedaan onder zijn leiding?

De heer **Van Haersma Buma** (CDA): Dit beschouw ik als het nemen van politieke verantwoordelijkheid.